

WYBÓR ODPOWIEDNIEJ USŁUGI

Porównanie usługi badania, przeglądu, kompilacji i wykonania uzgodnionych procedur

Twoja firma funkcjonuje w coraz trudniejszym, bardziej złożonym środowisku gospodarczym, które podlega ciągłym zmianom. Na szczęście możesz liczyć na pomoc swojego biegłego rewidenta.

Biegli rewidenci, jako zaufani doradcy i partnerzy w biznesie, mogą zapewnić wyspecjalizowane usługi, obiektywne wskazówki oraz eksperckie porady o zasadniczym znaczeniu dla rozwoju Twojej firmy oraz zachowania zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami.

Istnieje wiele usług sprawozdawczości finansowej, które można dostosować do Twoich potrzeb.

Nie masz pewności, która usługa będzie dla Ciebie odpowiednia? W tej broszurze opisujemy zakres usług badania, przeglądu, kompilacji i wykonania uzgodnionych procedur oferowanych przez biegłych rewidentów wykonujących wolny zawód zgodnie z międzynarodowymi standardami oraz różne korzyści płynące z każdej z tych usług.

BIEGŁY REWIDENT POMOŻE CI WYBRAĆ ODPOWIEDNIĄ USŁUGĘ W OPARCIU O CZYNNIKI TAKIE JAK:

- Szczególne potrzeby Twojej firmy;
- Użytkownicy sprawozdań finansowych Twojej firmy (np. inwestorzy, banki, klienci, dostawcy, itp.);
- Obowiązujące przepisy prawa i regulacje;
- Wielkość, strukturę i złożoność Twojej jednostki;
- Wymogi finansowe; a także
- Plany biznesowe na przyszłość.

Pomocnym może być również skonsultowanie z zamierzonymi użytkownikami sprawozdań finansowych ich potrzeb.

Wynagrodzenia za wykonanie poszczególnych usług są zróżnicowane, ponieważ na ich wysokość mają wpływ wyżej wymienione czynniki. Wstępne (szacunkowe) wynagrodzenie zostanie omówione z biegłym rewidentem i ujęte w ramach formalnej umowy na wykonanie usługi.

BADANIE
PRZEGLĄD
KOMPILACJA
UZGODNIONE PROCEDURY

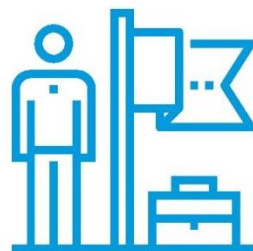
Oto najważniejsze różnice między zleceniem na usługi badania, przeglądu, kompilacji i wykonania uzgodnionych procedur:

Rodzaj usługi			
BADANIE	PRZEGLĄD	KOMPILACJA	WYKONANIE UZGODNIONYCH PROCEDUR
Standardy			
MSB	MSUP 2400 (Zmieniony)	MSUPo 4410 (Zmieniony)	MSUPo 4400 (Zmieniony)
Pewność			
Racjonalna	Ograniczona	Brak	Brak
Efekty pracy			
Procedury oszacowania ryzyka i badania odpowiadające na zidentyfikowane ryzyka	Głównie skierowanie zapytań i procedury analityczne	Pomoc kierownikowi jednostki w sporządzeniu informacji finansowej	Wykonanie uzgodnionych procedur wynikających z warunków zlecenia
Raport			
Opinia (pozytywne zapewnienie)	Wniosek (przez negację)	Raport zawierający informacje na temat rodzaju zlecenia usługi kompilacji oraz roli i odpowiedzialności biegłego rewidenta (brak zapewnienia)	Raport wykonania uzgodnionych procedur i powiązanych ustaleń (brak zapewnienia)

BADANIE

NA CZYM POLEGA BADANIE?

Twój biegły rewident sporządza sprawozdanie, które zawiera opinię o tym, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone – we wszystkich istotnych aspektach – zgodnie z mającymi zastosowanie ramowymi założeniami sprawozdawczości finansowej. Opinia uzależniona jest od ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta. Jeżeli stwierdzi on, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone – we wszystkich istotnych aspektach – zgodnie z odpowiednimi ramowymi założeniami sprawozdawczości finansowej, wówczas wyda tzw. „czystą” opinię z badania. W przeciwnym razie opinia zostanie odpowiednio zmodyfikowana.

Międzynarodowe Standardy Badania (MSB) wymagają aby biegły rewident przeprowadził różnorodne procedury badania w celu uzyskania odpowiednich i wystarczających dowodów, które pozwolą wyrazić tę opinię z wysokim, ale nie absolutnym poziomem pewności.

KIEDY PRZEPROWADZENIE BADANIA JEST ODPOWIEDNIE?

- Badanie sprawozdania finansowego jest wymagane na podstawie przepisów prawa lub regulacji.
- Użytkownicy sprawozdania finansowego (np. inwestorzy) oczekują wysokiego poziomu pewności.
- Użytkownicy zewnętrzni (np. wierzyciele lub banki) bądź okoliczności (np. przygotowanie firmy do sprzedaży) wymagają przeprowadzenia badania celem uzyskania pewności co do sprawozdania finansowego.

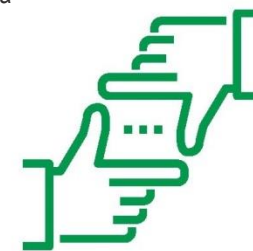
JAKIE KORZYŚCI DAJE BADANIE?

- Badanie zwiększa wiarygodność informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym.
- Umożliwia zidentyfikowanie słabości kontroli wewnętrznej, dostarczając wiedzy na temat ryzyk gospodarczych i stosownych rekomendacji dotyczących poprawy.
- Umożliwia zidentyfikowanie zniekształceń (zarówno będących skutkiem oszustwa, jak i wynikających z popełnionych błędów), na które jednostka może zareagować i następnie je skorygować.

PRZEGLĄD

NA CZYM POLEGA PRZEGLĄD?

Twój biegły rewident przede wszystkim kieruje zapytania i przeprowadza procedury analityczne na poparcie wniosku stwierdzającego, że sprawozdanie finansowe sporządzono zgodnie z mającymi zastosowanie ramowymi założeniami sprawozdawczości finansowej. Planowany rodzaj, rozłożenie w czasie i zakres przeprowadzonych procedur zależy od rodzaju i okoliczności zlecenia (i prawdopodobnie będzie się w znacznym stopniu różnić od procedur badania), a procedury są przeprowadzane w celu uzyskania ograniczonej pewności co do tego, czy biegły rewident dowiedział się o jakiegokolwiek sprawie, która może spowodować istotne zniekształcenie sprawozdania finansowego.

KIEDY PRZEPROWADZENIE PRZEGLĄDU JEST ODPOWIEDNIE?

- Jednostka nie podlega wymogowi badania ustawowego, lecz użytkownicy – np. akcjonariusze/udziałowcy lub banki – oczekują jakiejś formy zapewnienia.
- Przegląd wspiera wewnętrzny przegląd informacji finansowej firmy przeprowadzany przez kierownictwo, pełniąc rolę dodatkowej kontroli.
- Przeglądu może zażądać biegły rewident grupy w odniesieniu do jednostki zależnej lub jednostki gospodarczej należącej do grupy kapitałowej.
- Przegląd sprawozdania finansowego jest wymagany na mocy przepisów ustawowych lub postanowień umownych.

JAKIE KORZYŚCI DAJE PRZEGLĄD?

- Może być dla rozwijającej się firmy etapem przejściowym i przygotowawczym do badania.
- Może pomóc w pozyskaniu finansowania, przygotowaniu firmy do sprzedaży albo przyciągnięciu nowych inwestorów.
- Ma elastyczny i ukierunkowany charakter – Twój biegły rewident najwięcej czasu i uwagi poświęci zagadnieniom o pierwszoplanowym znaczeniu z punktu widzenia złożoności sprawozdania finansowego, rodzaju działalności jednostki oraz rodzaju zlecenia.
- Twój biegły rewident ma obowiązek zgłosić wszystkie sprawy, które ze względu na swoją wagę i zgodnie z zawodowym osądem księgowego wymagają uwagi kierownictwa.

KOMPILACJA

NA CZYM POLEGA KOMPILACJA?

Twój biegły rewident wykorzystuje wiedzę z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, aby pomóc kierownikowi jednostki w sporządzeniu i przedstawieniu historycznych informacji finansowych. Usługa kompilacji nie jest usługą atestacyjną, a więc biegły rewident nie uzyskuje pewności, lecz użytkownicy zewnątrzni (np. kredytodawcy, ubezpieczyciele, klienci) często doceniają fakt, że do kompilacji informacji finansowych zaangażowano biegłego rewidenta.

KIEDY SPORZĄDZENIE KOMPILACJI JEST ODPOWIEDNIE?

- Kierownik jednostki nie posiada fachowej wiedzy w zakresie sprawozdawczości finansowej i woli zaangażować zawodowego księgowego z zewnątrz.
- Użytkownikom może zależeć na wiedzy, że w przygotowaniu i przedstawianiu sprawozdania finansowego uczestniczył w jakimś stopniu zawodowy księgowy.
- Kierownik jednostki wymaga sprawozdawczości w zakresie sprawozdań finansowych dla celów wewnętrznych, przy braku użytkowników zewnętrznych.

JAKIE KORZYŚCI DAJE KOMPILACJA?

- Twój biegły rewident nie może być świadomie powiązany z dokumentami, raportami lub innymi informacjami zawierającymi stwierdzenia, które są w istotnym stopniu fałszywe lub wprowadzające w błąd.
- Kierownik jednostki może skorzystać z pomocy w dokonywaniu istotnych osądów lub rozstrzygnięciu kwestii merytorycznych.
- Twój biegły rewident ma obowiązek przedstawić w raporcie wszystkie sprawy, które ze względu na swoją wagę i zgodnie z zawodowym osądem księgowego wymagają uwagi kierownika jednostki.

UZGODNIONE PROCEDURY

NA CZYM POLEGA WYKONANIE UZGODNIONYCH PROCEDUR?

Twój biegły rewident przeprowadza wyłącznie te procedury w zakresie zagadnień finansowych i niefinansowych, które zostały uzgodnione z Tobą lub inną osobą, która ściśle zlecała tę pracę. Raport przedstawia przeprowadzone procedury i związane z nimi ustalenia – nie uzyskuje się żadnego zapewnienia i nie jest wyrażona żadna opinia ani wnioski.

KIEDY WYKONYWANIE UZGODNIONYCH PROCEDUR JEST ODPOWIEDNIE?

- Kierownik jednostki chce się skupić na określonych zagadnieniach finansowych i niefinansowych, aby zaspokoić potrzeby zamierzonych użytkowników, np. na porównaniu salda zapasów z wyceną arkuszy inwentaryzacyjnych, uzgodnieniu salda zobowiązań z potwierdzeniami stron trzecich, przesłedzeniu należytego wydatkowania środków z dotacji, ponownym przeliczeniu wielkości emisji gazów cieplarnianych.
- Kierownik jednostki chce się upewnić, że dokonano ujawnień wymaganych przez mające zastosowanie standardy.

JAKIE KORZYŚCI DAJĄ UZGODNIONE PROCEDURY?

- Usługi wykonania uzgodnionych procedur zapewniają elastyczność, jako że usługa może być dostosowana do różnych okoliczności i skoncentrowana na poszczególnych elementach zagadnień finansowych i niefinansowych.
- Kierownik jednostki może zlecić wykonanie określonych czynności w celu zaspokojenia potrzeb zamierzonego użytkownika. Użytkownicy zewnętrzni mogą również określić format wymaganej sprawozdawczości.
- Raportowane mogą być ustalenia dotyczące skutecznego działania określonych procesów i kontroli w zakresie sprawozdawczości finansowej.
- Raport z wykonania określonych procedur może zostać załączony jako uzupełnienie do sprawozdania finansowego dostarczające kierownikowi jednostki, pracownikom i innym interesariuszom dodatkowych informacji w zakresie określonych pozycji sprawozdania finansowego.
- Wykonanie uzgodnionych procedur może zaspokoić potrzeby związane z finansowaniem oraz określone potrzeby dostawców, które nie wymagają żadnego poziomu zapewnienia.

Biegli rewidenci wykonujący wolny zawód, którzy świadczą te usługi, mają obowiązek przestrzegać najwyższych standardów kontroli jakości oraz standardów etycznych.

Przy przeprowadzaniu badań i przeglądów sprawozdań finansowych oraz wykonywaniu innych usług atestacyjnych i pokrewnych zgodnie ze standardami IAASB, wszystkie firmy audytorskie obowiązują Międzynarodowy Standard Kontroli Jakości (MSKJ) 1 wydany przez International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) (Radę Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych) lub wymagania, które są co najmniej równie rygorystyczne.

Organizacje członkowskie IFAC mają obowiązek przestrzegania Oświadczeń o Obowiązках Członkowskich (SMO) IFAC, które obejmują przyjęcie i wdrożenie standardów badania i standardów etycznych nie mniej rygorystycznych niż te wydane przez IAASB oraz przez International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA), (Rada Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych) w Międzynarodowym kodeksie etyki dla zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardach niezależności). Oświadczenia o Obowiązках Członkowskich stanowią, że członkowie IFAC ustanawiają wymagania także w zakresie systemów przeglądu zapewniania jakości dla członków przeprowadzających badania i przeglądy sprawozdań finansowych oraz wykonujących zlecenia usług atestacyjnych i pokrewnych, a także w zakresie obowiązkowego doskonalenia zawodowego oraz procedur dochodzeniowych i dyscyplinarnych w celu wzmocnienia usług świadczonych przez członków i zapewnienia zgodności ze standardami międzynarodowymi.

IFAC nie ponosi żadnej odpowiedzialności, bezpośrednio ani pośrednio, w związku z wykorzystaniem lub zastosowaniem niniejszej ulotki. Korzystanie z materiałów chronionych prawami autorskimi IFAC przez podmioty trzecie w żaden sposób nie oznacza poparcia dla tych podmiotów ani ich promocji przez IFAC.

© 2020 International Federation of Accountants (IFAC). Wszelkie prawa zastrzeżone.

Niniejszy dokument *Wybór odpowiedniej usługi: Porównanie usługi badania, przeglądu, kompilacji i wykonania uzgodnionych procedur* opublikowany w języku angielskim przez International Federation of Accountants w grudniu 2020 r., został przetłumaczony na język polski przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów (PIBR) w lipcu 2021 r. i jest powielany za zgodą IFAC. Zatwierdzonym tekstem wszystkich publikacji IFAC jest tekst opublikowany przez IFAC w języku angielskim. IFAC nie ponosi odpowiedzialności za dokładność i kompletność tłumaczenia ani za działania, które mogą z tego wynikać.

Tekst dokumentu *Wybór odpowiedniej usługi: Porównanie usługi badania, przeglądu, kompilacji i wykonania uzgodnionych procedur* w języku angielskim © 2020 IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tekst dokumentu *Wybór odpowiedniej usługi: Porównanie usługi badania, przeglądu, kompilacji i wykonania uzgodnionych procedur* w języku polskim © 2021 IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tytuł oryginału: *Choosing the Right Service: Comparing Audit, Review, Compilation and Agreed-Upon Procedures Services*, December 2020.

W celu uzyskania zgody na powielanie, przechowywanie lub przekazywanie, lub na inne podobne zastosowanie niniejszego dokumentu prosimy o kontakt z permissions@ifac.org.